

Vprašanje staršev o vzgoji mladine

Prve dni aprila smo pozvali starše in druge vzgojitelje, da povedo kaj o svojih uspehih, neuspehih in o morebitnih težavah, ki jih imajo pri vzgoji otrok. Vemo, da ta vprašanja živo zanimajo vsakogar, ki želi svojim otrokom in svojemu ljudstvu dobro.

Prvi se je oglasil tov. Majcen Franc iz Ormoža z naslednjim vprašanjem: »Na naši gimnaziji v Ormožu imamo večkrat roditeljske sestanke. Ob tej priložnosti se lahko ogledamo tudi ocene svojih otrok. Ko smo primerjali ocene, smo opazili, da ima v vseh razredih večina dijakov pri prof. Novakovi negativne ocene. Mislimo, da takšno ocenjevanje ne vzpodbuja naših otrok k učenju, temveč vzbuja v njih mržnjo do predmeta in do osebe, ki predmet poučuje. Mi starši, bomo vzgajali otroke v smislu pregovora: 'Veljal boš toliko, kolikor boš znal!' Starši prosimo, da nam nasvetujete, kaj naj v tem slučaju storimo?«

Na Vaše popolnoma upravičeno vprašanje bi vam verjetno najtočneje lahko odgovorila samo tov. Novakova na roditeljskem sestanku. Vzrokov, da je pri nekaterih predmetih znanje učencev slabše kot pri drugih, je lahko več, n. pr. pomanjkanje solidnih osnov iz prejšnjih let, neredno izvrševanje domačih vaj pri predmetih, ki te nujno zahtevajo, manjše zanimanje za predmete, ki zahtevajo od otrok več napora in vztrajnega dela, kar je na-

vadno posledica pomanjkljive vzgoje, nepaznja pri razlagi, nato pa učenje na pamet, čisto pa je tudi vzrok slabega uspeha pri nekaterih predmetih prenatrpanje učne snovi brez poglobitve in ponavljanja.

V Vašem pismu je premalo podatkov, da bi vam lahko točneje odgovorili, vendar smo tudi mi mnenja, da učinkuje pretirano siljenje k učenju z dajanjem negativnih ocen prav tako slabo, kot pretirana uporaba kazni ob vsakem najmanjšem prestopku otroka. Ocena naj predvsem vzpodbuja otroka k uspešnejšemu delu. Ona naj bo izraz resničnega dijakovega znanja, ne pa posledica slučajnega negativnega odgovora, ali celo disciplinskega prestopka pri učni uri.

Nikakor pa ne sme biti danes več govora o ocenjevanju po simpatiji, antipatiji, čeprav je res, da dijaki tem izgovorom često opravičujejo starših svoj neuspeh in povzročajo tem razdor med šolo in domom. Tam, kjer se starši z učitelji pogosteje se-tajajo, je tak pojav nemogoč. Dijaka je treba navaditi, da se najprej vpraša, ali je sam storil vse, da bi dosegel čim boljši uspeh, nato bomo šele vprašali učitelje in vzgojitelje, če je le morda vzrok neuspeha kje drugje.

Menimo, da med nami ni takih vzgojiteljev, ki staršem in otrokom ne bi hoteli pomagati.

Toliko za danes. Oglasite se še!

Gostovanje ptujskega gledališča v Muretincih

Gogoljeva komedija »Ženitev«, ki jo z velikim uspehom uprizarjajo v ptujskem gledališču in s katero so Ptujčan tudi že gostovali v več krajih, je vzbudila tudi pri Muretincih željo, da bi jo videli doma na svojem odru.

V novem, še nedovršenem združnem domu imajo lepo dvorano z odrom, ki sicer še tudi čaka dokončne ureditve, vendar je kolikor toliko že primerna za prireditve. Kakor sedaj Muretinci govorijo, bodo v teh dneh začeli s tozadernimi deli, saj glavne težave so že premostili. Da bi otvoritev odra vsaj malo proslavili, so povabili ptujsko Mestno gledališče na gostovanje, kar so ti tako z veseljem in razumevanjem sprejeli.

V nedeljo, 16. aprila predpoldne so se pripeljali na velikem tovornem avtomobilu z vso sceno in rekviziti. Po vasi je takoj završalo in Muretincem so rado-vedno in z zanimanjem opazovali igralce pri njihovem delu na odru. V kratkem času so istega uredili, postavili sceno in pripravili vse potrebno za predstavo, za katero je bilo v Muretincih, Malih vasi, Stojncih in drugih bližnjih vaseh že od takrat, ko so zvedeli za gostovanje, veliko zanimanje. Saj so mnogo vstopnic pokupili že v predprodaji.

Resnično, kdor je pogledal to nedeljo ob 15 uri v veliko dvorano združnega doma, je moral priznati, da ti ljudje, ki so jo do zadnjega kotička napolnili in z veliko nestrpnostjo pričakovali začetka, ljubilo izražanje in hrepenje po njem. Vsaj z obrazov vseh si model to razbrati. In to je v resnici razveseljiv pojav na naši vasi, ki je itak že zmiraj našla ob takih kulturnih prireditvah priliko za svoje izživiljanje in duševno razvedrilo.

Nato težko pričakovani začetki... Človek ne bi mogel verjeti, kako dosledno, pravilno in razumljivo so spremljali tok dogajanja na odru. Kontakt med igralci in občinstvom je bil takelj vzpostavljen Gogoljev humor, ob prikazovanju takratne družbe in nje zastopnikov, so sprejemali ti ljudje tako doživeto, da so igralci po predstavah izjavljali, da so malokje občutili tako veselje in užitek, ko so za svoje podajanje likov bili deležni takega pristranskega smeha v dvorani. Bili so vsi zadovoljni. Gledalci, ker so videli dobro predstavo doma, v svoji dvorani, igralci pa, ker so dobili za nagrado zavest da jih to ljudstvo razume in da si takih predstav še želijo.

Muretincem in drugi iz bližnjih vasi so dokazal s svojo udeležbo, da je gledališče, igra oz. oder tisto, kar si naš kmečki človek za svoje razvedrilo najbolj želi. In ni v zmoti, ker ta mu tudi v največji meri in na najlepši način to tudi lahko da.

Špekulanti se poskušajo na razne načine izmikati vprašanju družbene preskrbe

Nova uredba o trgovini po vezanih cenah je nov ukrep ljudske oblasti, ki daje pobudo našim delovnim kmetom za dviganje kmetijske proizvodnje. Zagotavlja jim, da bodo za vse oddane pridelke dobili industrijsko blago. Delovni kmetje so to uredbo sprejeli z veseljem. V njej vidijo skrb države do njih. Na drugi strani pa se zavedajo svoje dolžnosti do nekmečkega prebivalstva, kateremu hoče država s pomočjo te uredbe zagotoviti redno preskrbo. S pomočjo kmetu delavcu in delavca kmetu se manifestira skupna borba našega delovnega ljudstva za zgraditev lepšega življenja.

V ptujskem okraju opažamo trdo borbo in voljo delovnih kmetov za izvrševanje planskih obveznosti. To pa ne velja za poedince, ki zanemarjajo svoje dolžnosti do skupnosti.

Ptujski okraj ima agrarni značaj, zato odpade nanj gotov delež pri preskrbi kmečkega prebivalstva ne samo v okraju, temveč tudi v republikli. Pridelki iz našega okraja gredo torej tudi v druge, predvsem industrijske okraje v Sloveniji. To je prispevek ptujskega okraja k skupnim naporom. V splošnem se ta naloga zadovoljivo rešuje, vendar pa se od časa do časa pojavljajo težave, največkrat nepotrebne. Te težave do izvršitve obveznosti do delovnih ljudi izvršajo predvsem zaradi neizpolnjevanja obveznosti posameznih kmetovalcev. V tem je iskati tudi težave, ki nastajajo tudi v ptujskem okraju do skupnosti, posebno pa v preskrbi z mesom. Tega je kriva ljudska oblast, pravilo ob takih prilikah poedinci, ki ne pomislijo, da so tega krivi je poedinci — špekulanti in saboterji, ki z neizpolnjevanjem obveznosti ovirajo redno preskrbo.

V preteklih tednih se je v ptujskem okraju vršila akcija izterjevanja zaostankov oddaje prisačev in goveje živine. Akcija ni uspela v celoti. Izvedena je bila predvsem s prepričevanjem poedincev-zaostankarjev. Ob tem se pojavlja vprašanje, kakšen odnos naj skupnost zavzame do špekulantov

na Dravskem polju, ki so v oddano mast primešali kamenje, sol, krompir in neužitno mast. Ali naj se s tako mastjo hranijo naši delavci, medtem ko špekulanti plavajo v masti in mleku? Kakšne ukrepe je treba podzeti proti ljudem, kot je kmet Klasinec iz Trnca, ki bi moral oddati 21 kg masti namesto neoddanega mleka in prisača. Tega ni storil kljub temu, da je imel v shrambi nad 100 kg masti. Na oddajo je bil trikrat opozorjen. — Lamberger Jože iz Mihove je bil dolžan oddati 9 kg masti za neoddano mleko, pa tega ni storil. Skril je tri posode olja na njivi, v dvoranici 105 kg masti in vrečo suhega mesa. — Križanec Nikolaj iz Lovrenca, ki je dolžan enega pitanega prisača, je pripeljal v Ptuj poginulega sosedovega prisača, samo da bi se rešil obvezne oddaje. — V Selah dolgujejo trije največji kmetje vsak po 1000 kg goveje živine in po dva prisača. V Gajevcih niso oddajali mleka, ker so ga porabili za gostije, medtem ko dojenčki v mestih ne dobivajo potrebnega mleka. V Gradiščah sta od 64 kmetov izpolnila obveznost v mleku samo predsednik in tajnik KLO, dočim ga nekateri predelujejo v maslo in pomešanega s krompirjem prodajajo našim delavcem na mariborskem trgu.

Predsednik KLO Obrež ne nudi nobene pomoči pri izterjavi zaostankov. Razlog za to je verjetno v tem, ker njegov oče dolguje pitanega prisača in ker od obveze 900 litrov mleka ni oddal še niti litra.

Tako v bodoče poedinci ne morejo od ljudske oblasti pričakovati nobenega popuščanja. Njihova dejanja so jasen dokaz, da namerno odtegujejo našemu delovnemu ljudstvu potrebne artikle za prehrano. Svojo špekulantsko dejavnost skušajo skrivati za določbami ustave in z deputacijami na višje forume. Zavedajo naj se, da cenil ljudska oblast napore vsakega poedince, ki jih vlaga za zgraditev socializma in da prav iz tega razloga ne bo mogla trpeti špekulantskega delovanja poedincev.

K. J.

Pionirji iz Gorišnice so mali umetniki

Naši pionirji so postali pravi mali umetniki. Pišejo igrice, pesnikujejo in rišejo prelepe risbe. Najraje pa se ukvarjajo s kulturno-prosvetnim delom.

Mnogo igrice so nam že zaigrali. Pred kratkim so nas razveselili z dvema enodjevkama »Skržata« in »Skrateljčki« ter eno trodejkano »Rdeča kapica«.

V igrici »Skržata« nam je Began Dragica prav lepo prikazala bolesto, toda veliko trdno voljo slovenske matere ob izgubi dragega sina.

Skrateljčki, da, to so bili pravi dobri, maškrateljčki.

Roškar Draga se je izkazala že lani v vlogi kraljice v »Snežuljčici« kot talentirana igralka. Sedaj je nastopila kot dobra mamica Rdeče kapice.

Irena nam je zaigrala prav pristrčno Rdečo kapico. Ne čudimo se njeni dobri igri, saj je hčerka našega igralca Danijela Sugmana.

Zajček-dolgohec je bil pri naših najmlajših najbolj priljubljen. Anica je do-

bra fizikulturica. Prav tako so nam razveselili naša srca medved — Marija, hrabri lovec Jaka — Began Dragica in uboga babica, katero je prav dobro podala pionirka Marinka.

Kako veliko voljo do dela imajo naši pionirji, vam lahko pove naš tovariš Augustinčič, ki je skozi dva meseca daroval vse svoj prosti čas našim pionirjem v njihovi veliki želji po dramatskem udejstvanju.

Čisti dobiček je šel v dobrobit PRK in PO.

Pionirjem in režiserju čestitamo in želimo, da bi z delom, ki zahteva v dovoljni meri časa, truda in potrpljenja ter ljubezni, ne odnehajal in hodil še naprej po poti reka, ki je bil napisan na starem šolskem odru, dokler ga niso Nemci sezgali.

Odraslim in mladini v pouk in zabavo!

V Dornavi so igrali „Namišljenega bolnika“

Kljub velikim naporom pri izvajanju planskih gospodarskih in drugih nalog je kolektiv državnega posestva Dornava pravilno razumel razvoj današnje družbene stvarnosti. Premalo je, če usmerjamo celotno dejavnost samo na gospodarskem polju. Vzpostavljamo z gospodarskim razvojem motamo dvigati in vzgajati naše kmetijske delavce v kulturne ljudi.

Delovni kolektiv državnega posestva Dornava je po zaslugi sindikalnih voditeljev, predvsem po zaslugi predsednika podružnice tov. Jaušoveca in s pomočjo upravitelja šole tov. Lovreca v letu 1949 osnoval dramsko skupino, ki je pripravila svojo prvo igro »Vozla«. Ker je začeto delo navdušilo igralce, so gostovali še po ostalih kolektivih na državnih posestvih in v tovarni Strišče. Med časom gostovanja so se pripravljali že na drugo igro »Namišljeni bolnik«, s katero so tudi gostovali po

Minimalni zneski pokojnin in invalidnin

V zvezi z izvajanjem novega zakona o socialnem zavarovanju je zvezna vlada izdala odlok o najmanjših zneskih, ki se izplačujejo užitvalcem osebne pokojnine, invalidnine zaradi nesreče pri delu in rodbinskih pokojnine. Po tem odloku se vsem užitvalcem osebne pokojnine invalidnine in rodbinskih pokojnine, kateri prejemki bi bili nižji od zneskov, navedenih v odločbi, izplačujejo ti minimalni zneski.

Za užitvalce osebne pokojnine so določeni naslednji minimalni zneski: pri delovni dobi, izpod 10 let 1200 din, pri delovni dobi 10 in več toda manj kakor 15 let 1400 din, pri delovni dobi 15 do 20 let 1500 din, pri delovni dobi 20 do 25 let 1600 din, pri delovni dobi 25 do 30 let 1700 din, pri delovni dobi 30 do 35 let 1800 din in pri delovni dobi 35 in več let 2000 din.

Užitvalcem invalidske pokojnine (zaradi nesreče pri delu) znaša ob zmanjšanju delovne sposobnosti za več kakor 75% minimalna pokojnina 2000 din. Pri zmanjšanju delovne sposobnosti za 60 do vključno 75% znaša minimalna invalidnina 1600 din, pri zmanjšanju delovne sposobnosti za 50 do vključno 60% 1200 din, pri zmanjšanju delovne sposobnosti nad 33 in ena tretjina odstotka do vključno 50% pa 800 din.

Za užitvalce rodbinskih pokojnin so določene naslednje minimalne pokojnine drugih kolektivih. Z obema igrama so gostovali že dvanajstkrat.

Tov. Jaušovec je star 43 let in je drugič izbran za predsednika te sindikalne podružnice. Pravilno vodi ta kolektiv. Ni samo dober organizator in dober predsednik podružnice, temveč tudi dober igralec. Zadovoljen je nad uspehi, ki jih dosega delovni kolektiv pod njegovim vodstvom.

Tov. Kristovič Marija je kulturno prosvetni referent v tej podružnici. Igra v obeh igrata glavno vlogo zelo dobro.

Kolektiv v Dornavi moramo dati vse priznanje za uspehe, ki jih dosega na kulturnem polju. Kolektiv po ostalih državnih posestvih naj mu sledijo. Edino tako bomo dosegli svetlejšo bodočnost, do katere nas vodi slavna Komunistična partija s tov. Titom na čelu.

C. F.

ne: za enega člana 1000 din, za dva člana 1200 din, za tri člana 1400 din, za štiri člane 1600 din, za pet članov 1800 din in za šest ali več članov 2000 din. Če preostali zakonci nima pravice do pokojnine, pripada otrokom minimalna pokojnina ki znaša za enega člana 500 din, za dva člana 1000 din, za tri člane 1200 din, za štiri člane 1400 din, za pet članov 1600 din in šest in več članov 1800 din.

Gornje minimalne pokojnine se izplačujejo v primerih, kadar pokojnina ali invalidnina, izračunana po zakonskih predpisih, ne bi dosegla navedenih zneskov. V teh primerih se razlika izplača v obliki časovnega dodatka v višini razlike med izračunano pokojnino ali invalidnino in določenim minimalnim zneskom.

Dravska ulica v Ptujju bo razširjena

Na seji Izvršnega odbora OF za mesto Ptuj je bil 18. aprila t. l. med drugim sprejet sklep, da bo v »Tednu cest« ob sodelovanju članov OF razširjena Dravska ulica na ostrom ovinku pri parku, kar bo mnogo pripomoglo k lažjemu prometu na tem mestu.

Na tej seji so bile določene tudi nagrade za terene OF v Ptujju, ki so dosegli najboljše tekmovalne uspehe ob volitvah v Zvezno skupščino. Teren OF Vičava dobi knjižno nagrado v vrednosti 3000 din, teren OF Breg v vrednosti 2000 din in Cankarjev teren v vrednosti 1000 din. Dom učencev v gospodarstvu v Ptujju bo prejel diplomu v znak priznanja za svo aktivnost in sodelovanje pri manifestacijah in akcijah OF v Ptujju kot najboljši aktiv LMS v Ptujju.

Glede združnega doma v Turnišču je bilo sklenjeno, da bo ob pomoči članov OF s Turnišča spravljen letos pod streho.

Za proslavo 27. aprila in 1. maja * 1. bodo terenski odbori OF izvršili potrebne priprave, da bo udeležba na proslavah čim številnejša.

B. J.

Vinko Kirbus: Prijatelja

Cez nekaj dni bi moral privoziti v Dobo prvi vlak. Toda sosednje makedonske brigade je bilo premalo. Vložili so vse sile. Med dvema nasipoma je še vedno gledala velika in dolga jama in zahtevala na stotine kubikov zemlje.

Zvečer, ko so v posebni sobi komandirji čet pregledovali uspehe dneva, je prišel zastopnik makedonske brigade in povedal, da jim delo zaostaja.

— Vlak ne bo mogel v roku pripeljati v Dobo, malo nas je...

Komandant slovenske brigade je obljubil pomoč.

Naslednjega dne je slovenska brigada dokončala svoje delo in sklenila, da pojde pomagat Makedoncem.

To je bilo veselje! Slovenska brigada 200 mož je korakala po nasipu k tabo-rišču makedonske brigade in pela o domovini! Ko so brigadirji sosednje brigade videli tako armado, so zaklicali v pozdrav in priredili pravcavo manifestacijo. Vsak čas je odmevalo glasno »Hurra!«

Jože je med brigadirji epoznal prijatelja stražarja.

— Pozdravljen, Slovenec! Je vzklil-nil in pomahal z roko.

— Zdravo, Makedonec! — je prav tako dejal Jože in mu segel v roko.

— Kje je vaše gradilišče?

Toda v tem je že začel govoriti domači komandant in brigadi sta skupaj krenili na delovno mesto. Jože je spet delal v trojki s Faniko in sanitetnim referentom. Tik njegove trojke pa je delal Makedonec s svojo trojko. Razvilo se je tekmovanje, a žal se je sta-

prej kot so mislili. Veseli, da so pravočasno opravili delo, so zapeli. Makedonci so peli po svoje. Slovenci pa so ubrali po svoje. In pesem še nikoli ni prihajala tako globoko iz navdušenih src kakor takrat.

Naslednjega dne so veselo pozdravili prvi vlak do Doboja.

Minila sta dva meseca.

Na poslovilnem večeru je gorjel taborni ogenj in Makedonke so pele svoje pesmi. Jožetov prijatelj se je poslavljaj od Slovencev in težko mu je bilo.

— Veste, zblížali smo se... — je nerodno dejal Makedonec in gledal nekaj časa Jožeta, potem pa Faniko.

— Veš, bratec, — mu je dejal Jože, — na koncu peletke pridem pogledat vaše Mavrovo in bombažna polja.

— Pridi! — ga je povabil Makedonec. — Pokazal ti bom Lazarepolje, in Jablanico in tovarno bitzu Skopja. Velika reč bo to, pridil vsakogar.

Fanika je Jožetu nekaj šepnila na uho.

— Aha, — se je spomnil Jože. — Veš, vabim te, da prides k nam. Tudi pri nas bodo elektrarne, pa Strišče in Litostroj, in Nafta, ej, bratec, to boš imel kaj pogledati! Pridi.

— No, potem pa zdravo! — je težko dejal Makedonec. Poslovili so se in Jože je gledal za njim. Makedonec se je obrnil in še zaklical:

— A kako bi bilo, če bi se kar drugo leto srečal v Novem Beogradu?

— Pridem! — obljubil Jože in še enkrat pomaha v pozdrav.

Makedonska brigada se je oddaljila v temi in še dolgo je bilo slišati dvoglasno petje Makedonk.

Naslednjega dne sta brigadi odpotovali.

ZNANIM IN NEZNANIM DOPISNIKOM

S. S. Vaš zabavni članek ne more biti objavljen, ker ne vemo, kdo ga je pisal. Hvala vam za opozorilo. Če bodo sčasoma odkrite take nepravilnosti, kot jih opisujete, bo mogoče smatrati, da ste poštono mislili.

Vprašanje preskrbe z mlekom zanima vse naše bralce. Na razpolago imamo sledeče pojasnilo:

Mlekarna v Ptujju trenutno ne dosega plana odkupa mleka. To podjetje ne izdaja odkupnih planov, temveč je izvajala odkup mleka. Doslej ni dokazov, da bi kdo iz podjetja zamenjal mleko za vino. Mleko se izdaja le na podlagi mlečnih nakaznic oz. nakazil OLO ter višjih organov oblasti.

V letu 1949 je bilo januarja, februarja in marca odkupljeno dnevno povprečno okoli 4000 litrov mleka manj kakor letos v istih mesecih, kljub temu, da je bilo lani v okraju okoli 6600 mlekarij več kakor letos.

J. K. Vaši podatki o neredu v KZ Rogoznica niso potrjeni z dokazi. Zanimali smo se, kako je bila izvršena delitev umetnih gnojil v KZ Rogoznica. Predloženo nam je bil seznam prejemnikov umetnega gnojila. Iz tega izhaja, da predsednik KZ tov. Toplak ni mogel sam obdržati polovice gnojila, ki ga je prejela zadruga. Kakor izgleda, nima predsednik Toplak potrebe, da bi za ceno umetnega gnojila zapravil svojo čast in poštenje.

Gruškovec. Vaše opisovanje potovanja Gosak Marije v Maribor in nazaj nima poštonega ozadja. Niste se podpisali. Imenovana se verjetno v večjem mestu ni znašla, vendar je našla ljudi, ki so ji na tovariški način vse pojasnili, da se je zdrava vrnila domov in tam nadaljuje z delom, ki ji ni nikdar dopuščalo, da bi večkrat odhajala v svet.

J. D. Vaš članek o knjigovodskem tečaju ni prišel v objavo zaradi preobširnosti in že odmaklega časa dogajanja. Če niste proti, ga bomo dali upravi tečaja, ki ji bo dragocen spomin na čas življenja v takratnem tečaju.

Uredništvo.